

VERKENNEND FLORA- EN FAUNAONDERZOEK

WONINGBOUWPLAN AAN DE THOORDERSTRAAT TE GRATHEM

Opdrachtgever:

Famillie Gubbels

Projectnr:

LEU213

Datum:

30 september 2020

VERKENNEND FLORA- EN FAUNAONDERZOEK

WONINGBOUWPLAN AAN DE THOORDERSTRAAT TE GRATHEM

Opdrachtgever:	Famillie Gubbels
Projectnr:	LEU213
Rapportnr:	20200930-LEU213-RAP-FF-1.0
Status:	Definitief
Datum:	30 september 2020

T 088 - 33 66 333
F 088 - 33 66 099
E info@kragten.nl

© 2020 Kragten
Niets uit dit rapport mag worden veeleenvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande toestemming van Kragten. Het is tevens verboden informatie en kennis verwerkt in dit rapport ter beschikking te stellen aan derden of op andere wijze toe te passen dan waaraan in de overeenkomst toestemming wordt verleend.

Opsteller:
LSC

Verificatie:
RJA

Validatie:
BZ

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING.....	7
1.1	Aanleiding	7
1.2	Doelstelling.....	7
1.3	Leeswijzer	7
2	PROJECTGEGEVENS	9
2.1	Beschrijving onderzoeksgebied.....	9
2.2	Voorgenomen plan.....	10
3	BESCHERMDE SOORTEN	11
3.1	Inventarisatie.....	11
3.1.1	Literatuuronderzoek.....	11
3.1.2	Veldbezoek.....	12
3.2	Interpretatie.....	13
3.2.1	Flora	13
3.2.2	Vogels	13
3.2.3	Vleermuizen.....	13
3.2.4	Grondgebonden zoogdieren.....	14
3.2.4.1	Muizen (ware muizen, woel- en spitsmuizen).....	14
3.2.4.2	Knaagdieren.....	15
3.2.4.3	Marterachtigen.....	15
3.2.4.4	Haasachtigen, egel en ree.....	15
3.2.5	Overige grondgebonden zoogdieren.....	16
3.2.6	Amfibieën.....	16
3.2.7	Reptielen.....	16
3.2.8	Vissen.....	16
3.2.9	Ongewervelden	16
4	BESCHERMDE GEBIEDEN	19
4.1	Natura 2000-gebieden.....	19
4.2	Provinciale gebiedsbescherming	20
4.3	Houtopstanden.....	21
5	EFFECTEN VOORGENOMEN INGREPEN	23
5.1	Beschermde soorten	23
5.1.1	Vogels	23
5.1.2	Grondgebonden zoogdieren.....	23
5.1.3	Overige soortgroepen.....	23
5.2	Beschermde gebieden.....	23
5.2.1	Natura 2000-gebieden.....	24
5.2.2	Provinciale gebiedsbescherming	24
5.2.3	Houtopstanden.....	24
6	CONCLUSIES	25
6.1	Beschermde soorten	25
6.1.1	Broedvogels – rekening houden met broedseizoen.....	25
6.1.2	Muizen (ware muizen, woel- en spitsmuizen), egel en amfibieën – rekening houden met zorgplicht.....	25
6.1.3	Overige soortgroepen.....	26
6.2	Beschermde gebieden.....	26
6.2.1	Natura 2000-gebieden – geen effecten	26
6.2.2	Provinciale gebiedsbescherming – geen effecten.....	26

6.2.3	Houtopstanden — niet aan de orde.....	26
7	GERAADPLEEGDE LITERATUUR.....	27

BIJLAGEN

B1	NATUURBESCHERMING
B1.1	Wet natuurbescherming
B1.1.1	Bescherming planten- en diersoorten
B1.1.2	Bescherming natuurgebieden
B1.1.3	Bescherming houtopstanden
B1.2	Provinciale gebiedsbescherming
B2	JAARROND BESCHERMDE NESTEN (LIMBURG)
B3	PROVINCIALE VRIJSTELLING

TABELLEN

Tabel 1.	Waargenomen beschermde soorten binnen een straal van circa 1,5 kilometer van het onderzoeksgebied in de NDFF (2015 – 2020).....	11
Tabel 2.	Natura 2000-gebieden en de afstand van deze gebieden tot het onderzoeksgebied.....	19

AFBEELDINGEN

Afbeelding 1.	Ligging en begrenzing onderzoeksgebied (rood omlijnd) (bron: PDOK Viewer).....	9
Afbeelding 2.	Onderzoeksgebied bekeken vanuit de noordoostelijke hoek.....	10
Afbeelding 3.	Onderzoeksgebied bekeken vanuit de zuidwestelijke hoek.....	10
Afbeelding 4.	Te slopen houten schuurtje met dakpannen en open aan de zijkant.	10
Afbeelding 5.	Composthoop in zuidoostelijke hoek van de tuin.....	10
Afbeelding 6.	Ligging van het onderzoeksgebied (op de locatie waar alle pijlen samenkomen) ten opzichte van de meest nabij gelegen Natura 2000-gebieden. ...	19
Afbeelding 7.	Ligging van het onderzoeksgebied (rood omlijnd), ten opzichte van het NNN (groen — goudgroene natuurzone; lichtblauw — bronsgroene landschapszone; donkerblauw — natuurbek (bron: Atlas Limburg, provincie Limburg).	20
Afbeelding 8.	Gemeentelijke bomenlijst met alle bomen die ontheffingsplichtig zijn (onderzoeksgebied geel gemarkeerd) (bron: gemeente Leudal).	21

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

In opdracht van de familie Gubbels is door Kragten een verkennend flora- en faunaonderzoek uitgevoerd. Aanleiding is de realisatie van één woning aan de Thoorderstraat in Grathem (provincie Limburg).

Volgens nationale- en internationale regelgeving is het verplicht om voorafgaand aan de ingreep onderzoek te doen naar de effecten op beschermde gebieden (Natura 2000 en Natuurnetwerk Nederland (NNN)) en het voorkomen van beschermde flora en fauna. Tevens is het volgens nationale regelgeving in sommige gevallen verplicht om melding te doen van het kappen van houtopstanden.

1.2 Doelstelling

Het doel van het verkennend flora- en faunaonderzoek is om inzichtelijk te krijgen welke beschermde flora en fauna onder de Wet natuurbescherming (potentieel) voorkomen in het onderzoeksgebied en om de ligging van het onderzoeksgebied ten opzichte van beschermde gebieden (Natura 2000 en NNN) vast te stellen. Hieruit volgt of de ingreep mogelijk een effect heeft op beschermde flora en fauna en beschermde gebieden. Daarbij wordt bepaald of de ingreep betrekking heeft op houtopstanden die onder de Wet natuurbescherming beschermd zijn. Als blijkt dat de ingreep leidt tot een mogelijke overtreding van de Wet natuurbescherming, wordt bepaald naar welke soorten en voor deze soorten belangrijke functies eventueel aanvullend onderzoek nodig is en/of nadere toetsing in het kader van beschermde gebieden nodig is.

1.3 Leeswijzer

De rapportage van dit verkennend flora- en faunaonderzoek is als volgt opgebouwd:

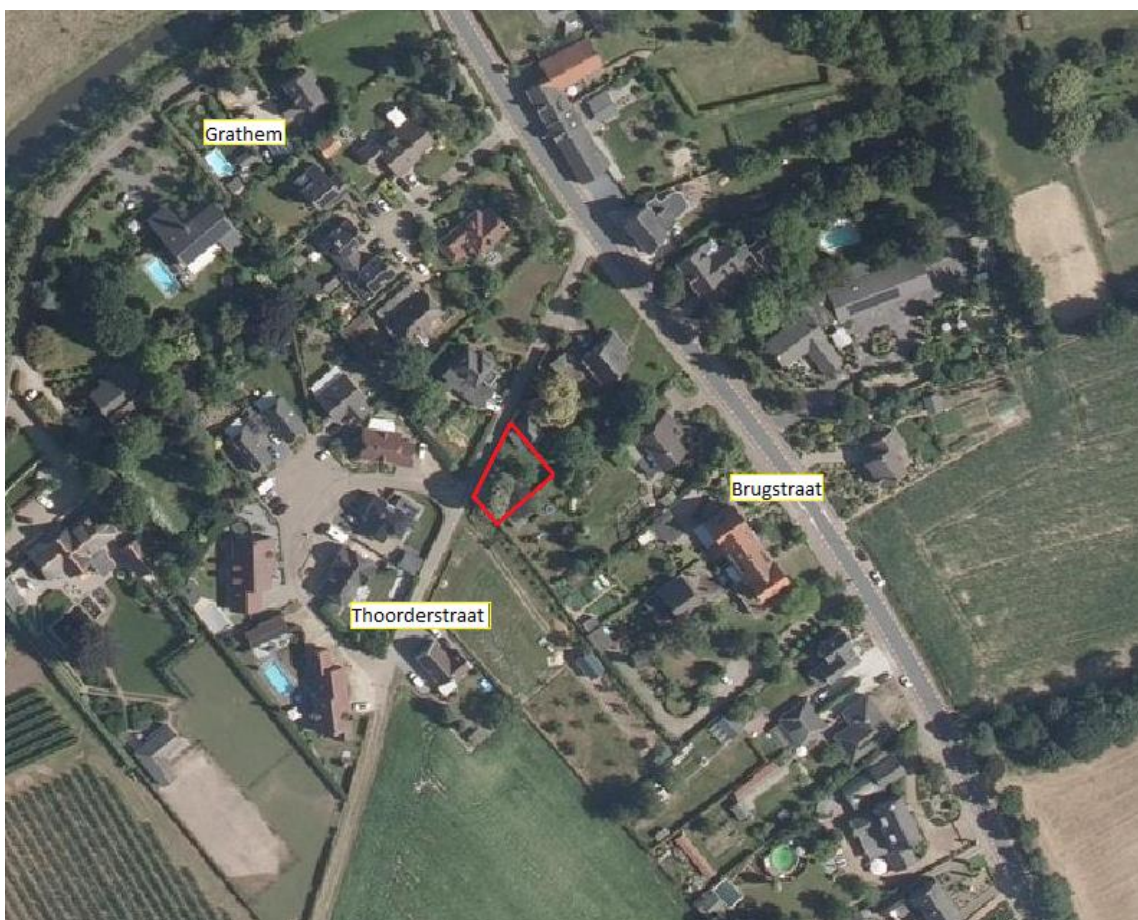
- Hoofdstuk 2 beschrijft de geografische ligging en het huidige gebruik van en de voorgenomen ingrepen binnen het onderzoeksgebied.
- In hoofdstuk 3 zijn de verzamelde resultaten van het veld- en literatuuronderzoek ten aanzien van beschermde planten- en diersoorten en beschermde functies binnen en nabij het onderzoeksgebied uiteengezet.
- In hoofdstuk 4 wordt toegelicht of het onderzoeksgebied binnen of in de nabijheid van beschermde gebieden gelegen is (Natura 2000 en NNN). Ook wordt aangegeven of binnen het onderzoeksgebied beschermde houtopstanden aanwezig zijn die vallen onder de bescherming van de Wet natuurbescherming.
- Hoofdstuk 5 beschrijft per soortgroep welke effecten tijdens de realisatiefase en de gebruiksfase van het project kunnen worden verwacht op beschermde soorten. Daarnaast wordt aangegeven of effecten op beschermde gebieden te verwachten zijn.
- In hoofdstuk 6 zijn de conclusies en aanbevelingen opgenomen.
- Ten slotte zijn enkele bijlagen bijgevoegd, betreffende soortenbescherming en een korte toelichting op de voor dit project relevante natuurwetgeving.

2 PROJECTGEGEVENS

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste gegevens ten aanzien van de voorgenomen ingrepen binnen het onderzoeksgebied weergegeven. Allereerst wordt ingegaan op de geografische ligging en het huidige gebruik van het onderzoeksgebied. Vervolgens worden de voorgenomen ingrepen en het toekomstig gebruik binnen het onderzoeksgebied kort beschreven.

2.1 Beschrijving onderzoeksgebied

Het onderzoeksgebied is gelegen in het zuidelijke deel van de plaats Grathem, op het perceel ten zuidoosten van Brugstraat 28 te Grathem, in de gemeente Leudal. In onderstaande afbeelding is een geografisch overzicht opgenomen van de ligging van het onderzoeksgebied en het omliggende gebied.

Afbeelding 1. Ligging en begrenzing onderzoeksgebied (rood omlijnd) (bron: PDOK Viewer).

Het onderzoeksgebied grenst aan de noordwestzijde aan de Thoorstraat. Aan de noordoostzijde grenst het onderzoeksgebied aan het perceel Brugstraat 28. De zuidoostzijde grenst over de gehele lengte aan de achtertuin van perceel Brugstraat 26A. De zuidwestzijde grenst aan het perceel van Thoorstraat 4, met daarop nieuwbouw (deze nieuwbouw ontbreekt op de luchtfoto in afbeelding 1).

Het onderzoeksgebied zelf bestaat uit een grasperceel, met daarop een zestal bomen en een klein schuurtje. In afbeelding 2 - 5 is een impressie van het onderzoeksgebied opgenomen.

Binnen het onderzoeksgebied zijn de volgende biotopen aanwezig:

- grasperceel met algemeen voorkomende kruidenvegetaties (o.a. gewoon biggenkruid en fijnstraal);
- een composthoop in de zuidoostelijke hoek van de tuin;
- ondergroei en struiken langs de zuidzijde van het perceel bestaande uit o.a. klimop, fijnstraal, zwarte nachtschade en buxus;
- houten schuurtje met dakpannen, welke aan één zijde geheel open is;
- heggen langs de zuidzijde (taxus), oostzijde (beukenhaag) en westzijde (taxus);
- dunne perenbomen (diameter borsthoogte < 25 cm), zonder holtes;
- dikke bomen (Noorse esdoorn, Amerikaanse tulpenboom en tamme kastanje) (diameter borsthoogte > 25 cm), zonder holtes.

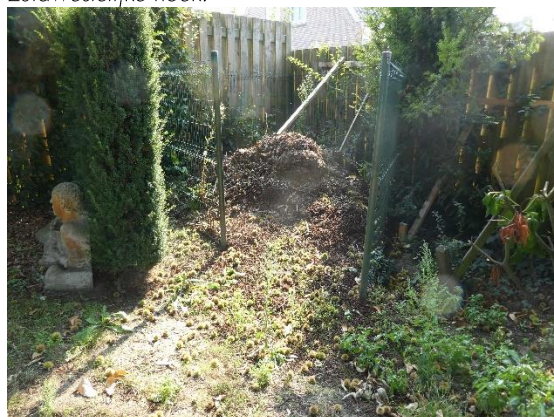
Afbeelding 2. Onderzoeksgebied bekeken vanuit de noordoostelijke hoek.

Afbeelding 3. Onderzoeksgebied bekeken vanuit de zuidwestelijke hoek.

Afbeelding 4. Te slopen houten schuurtje met dakpannen en open aan de zijkant.

Afbeelding 5. Composthoop in zuidoostelijke hoek van de tuin.

2.2 Voorgenomen plan

Het voornemen bestaat om op het betreffende perceel een woning te realiseren. Hiertoe worden binnen het onderzoeksgebied alle aanwezige bomen gekapt en wordt het houten schuurtje gesloopt.

3 BESCHERMDE SOORTEN

Om een indruk te verkrijgen van de (mogelijk) aanwezige beschermde planten- en diersoorten binnen het onderzoeksgebied, is literatuuronderzoek en een verkennend veldonderzoek uitgevoerd. Op basis van de verzamelde gegevens is beoordeeld of en zo ja, welke functie het onderzoeksgebied heeft voor beschermde soorten. In bijlage 2 is een korte toelichting van de Wet natuurbescherming opgenomen.

3.1 Inventarisatie

3.1.1 Literatuuronderzoek

De NDFF (Nationale Databank Flora en Fauna) is een natuurdatabank van Nederland waarmee online natuurinformatie opgevraagd kan worden. De databank geeft gevalideerde informatie over waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren. De NDFF bundelt ruim 100 databanken zoals de gegevens van het FLORON, De Vlinderstichting, RAVON, Sovon Vogelonderzoek Nederland en de Zoogdiervereniging. De NDFF-gegevens zijn geraadpleegd voor de periode 2015 – 2020 (maximaal 5 jaar oud).

Aan de hand van de verspreidingsgegevens is bekeken welke soorten binnen en in de omgeving van de projectlocatie zijn waargenomen. Deze soorten zijn weergegeven in tabel 1. Alle beschermde soorten in de beschermingscategorieën Habitatrichtlijn en Andere soorten worden in het overzicht getoond. Van de soorten in de beschermingscategorie Vogelrichtlijn worden alleen de soorten met jaarrond beschermde nesten weergegeven. De waarnemingen betreffen alle waarnemingen die gedaan zijn in de nabijheid van het onderzoeksgebied. Dit betreffen o.a. waarnemingen van nesten en holen, maar ook van aangetroffen exemplaren, graafsporen, jagende en overvliegende soorten. Of de in tabel 1 opgenomen soorten binnen het onderzoeksgebied kunnen worden verwacht, wordt behandeld in paragraaf 3.2.

Tabel 1. Waargenomen beschermde soorten binnen een straal van circa 1,5 kilometer van het onderzoeksgebied in de NDFF (2015 – 2020).

Soort Nederlands	Soort wetenschappelijk	Bescherming*	Rode lijst
Flora			
Grote leeuwenklauw	<i>Aphanes arvensis</i>	Wnb-andere soorten	
Vogels			
Boerenzwaluw	<i>Hirundo rustica</i>	Wnb-vrl	Gevoelig
Boomvalk	<i>Falco subbuteo</i>	Wnb-vrl	Kwetsbaar
Bosuil	<i>Strix aluco</i>	Wnb-vrl	
Buizerd	<i>Buteo buteo</i>	Wnb-vrl	
Grote Gele Kwikstaart	<i>Motacilla cinerea</i>	Wnb-vrl	
Havik	<i>Accipiter gentilis</i>	Wnb-vrl	
Huisemus	<i>Passer domesticus</i>	Wnb-vrl	Gevoelig
Huiszwaluw	<i>Delichon urbicum</i>	Wnb-vrl	Gevoelig
Ijsvogel	<i>Alcedo atthis</i>	Wnb-vrl	
Kramsvogel	<i>Turdus pilaris</i>	Wnb-vrl	Gevoelig
Ringmus	<i>Passer montanus</i>	Wnb-vrl	Gevoelig
Roek	<i>Corvus frugilegus</i>	Wnb-vrl	
Roerdomp	<i>Botaurus stellaris</i>	Wnb-vrl	Kwetsbaar
Slechtvalk	<i>Falco peregrinus</i>	Wnb-vrl	
Sperwer	<i>Accipiter nisus</i>	Wnb-vrl	
Spotvogel	<i>Hippolais icterina</i>	Wnb-vrl	Gevoelig
Spreeuw	<i>Sturnus vulgaris</i>	Wnb-vrl	

Soort Nederlands	Soort wetenschappelijk	Bescherming*	Rode lijst
Staartmees	<i>Aegithalos caudatus</i>	Wnb-vrl	
Steenuil	<i>Athene vidalii</i>	Wnb-vrl	Kwetsbaar
Torenvalk	<i>Falco tinnunculus</i>	Wnb-vrl	Kwetsbaar
Visdief	<i>Sterna hirundo</i>	Wnb-vrl	Gevoelig
Wulp	<i>Numenius arquata</i>	Wnb-vrl	Kwetsbaar
Zomertaling	<i>Anas querquedula</i>	Wnb-vrl	Bedreigd
Grondgebonden zoogdieren			
Bever	<i>Castor fiber</i>	Wnb-hrl	Gevoelig
Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>	Wnb-andere soorten	
Bunzing	<i>Mustela putorius</i>	Wnb-andere soorten	
Das	<i>Meles meles</i>	Wnb-andere soorten	
Eekhoorn	<i>Sciurus vulgaris</i>	Wnb-andere soorten	
Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>	Wnb-andere soorten	
Haas	<i>Lepus europaeus</i>	Wnb-andere soorten	
Huisspitsmuis	<i>Crociodura russula</i>	Wnb-andere soorten	
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>	Wnb-andere soorten	
Ree	<i>Capreolus capreolus</i>	Wnb-andere soorten	
Steenmarter	<i>Martes foina</i>	Wnb-andere soorten	
Veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>	Wnb-andere soorten	
Vos	<i>Vulpes vulpes</i>	Wnb-andere soorten	
Wezel	<i>Mustela nivalis</i>	Wnb-andere soorten	Gevoelig
Wild zwijn	<i>Sus scrofa</i>	Wnb-andere soorten	
Vleermuizen			
Gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Wnb-hrl	
Gewone grootoorvleermuis	<i>Plecotus auritus</i>	Wnb-hrl	
Gewone/Grijze grootoorvleermuis	<i>Plecotus auritus/austriacus</i>	Wnb-hrl	
Laatvlieger	<i>Eptesicus serotinus</i>	Wnb-hrl	Kwetsbaar
Rosse vleermuis	<i>Nyctalus noctula</i>	Wnb-hrl	Kwetsbaar
Ruige dwergvleermuis	<i>Pipistrellus nathusii</i>	Wnb-hrl	
Amfibieën			
Alpenwatersalamander	<i>Ichthyosaura alpestris</i>	Wnb-andere soorten	
Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>	Wnb-andere soorten	
Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>	Wnb-andere soorten	
Kleine watersalamander	<i>Lissotriton vulgaris</i>	Wnb-andere soorten	
Reptielen			
Levendbarende hagedis	<i>Zootoca vivipara</i>	Wnb-andere soorten	Gevoelig
Vissen			
Kwabaal	<i>Lota lota</i>	Wnb-andere soorten	Ernstig bedreigd
Ongewervelden			
Grote vos	<i>Nymphalis polychloros</i>	Wnb-andere soorten	Kwetsbaar

* Bescherming: wnb = Wet natuurbescherming; hrl = Habitatrichtlijnsoort; vrl = Vogelrichtlijnsoort.

3.1.2 Veldbezoek

Op 16 september 2020 is een verkennend veldonderzoek uitgevoerd in het onderzoeksgebied door L. Schat, ecooloog bij Kragten. De weersomstandigheden waren hierbij droog, onbewolkt, een temperatuur van 26 °C en windkracht 3 Bft. Tijdens dit bezoek is gekeken naar de aanwezige biotopen en de daarbij te verwachten soorten in het gebied. Eventuele waarnemingen van (beschermde) planten- en diersoorten zijn genoteerd. Op basis van deze gegevens is het gebied op geschiktheid voor beschermde planten- en diersoorten beoordeeld.

3.2 Interpretatie

In deze paragraaf wordt op basis van het literatuuronderzoek en het veldbezoek beschreven welke soorten voorkomen of te verwachten zijn binnen het onderzoeksgebied en welke functie het onderzoeksgebied mogelijk vervult voor deze soorten.

3.2.1 Flora

Binnen het onderzoeksgebied zijn een zestal bomen aanwezig. Dit betreffen drie perenbomen, een Amerikaanse tulpenboom, Noorse esdoorn en tamme kastanje.

Behalve in de noordwestelijke hoek en langs de zuidzijde van het terrein, bestaat het overige deel van het terrein uit grasperceel, met daartussen algemeen voorkomende kruidenvegetaties zoals fijnstraal en gewoon biggenkruid.

De heggen rondom het perceel bestaan uit cultivars (taxus, buxus en beukenhaag).

Langs de rand van het perceel aan de zuidzijde groeit o.a. klimop, fijnstraal en zwarte nachtschade.

Op grond van de intensieve (maai)beheer van het perceel, worden geen beschermde planten verwacht.

Ook werden tijdens het veldbezoek geen beschermde planten aangetroffen. Behalve de plantensoort grote leeuwenklauw zijn uit de NDFF eveneens geen waarnemingen van beschermde planten bekend uit het onderzoeksgebied of de directe omgeving daarvan.

Voorkomen beschermde plantensoorten

- Beschermde plantensoorten zijn afwezig binnen het onderzoeksgebied.

3.2.2 Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn binnen het onderzoeksgebied geen vogels aangetroffen. Op het perceel ten zuidoosten van het onderzoeksgebied zijn huismussen waargenomen. Andere vogelsoorten zijn tijdens het veldonderzoek niet aangetroffen.

Uit het literatuuronderzoek komen in de omgeving van het onderzoeksgebied meerdere vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest naar voren, evenals omgevingsscansoorten en overige broedvogels. De jaarrond beschermde soorten betreffen o.a. die van boomvalk, huismus en buizerd (zie bijlage 2).

Met het ontbreken van voldoende beschutting in het aanwezige schuurtje (niet geheel afgesloten, laag en opening tussen muur en dak) is deze ongeschikt als broedlocatie voor huismus en overige soorten. Verder zijn de aanwezige bomen binnen het onderzoeksgebied geschikt als broedlocatie voor een heel aantal algemeen voorkomende vogelsoorten. Kijkend naar de ligging van het onderzoeksgebied wordt niet verwacht dat deze bomen gaan dienen als nestlocatie voor vogels met jaarrond beschermde nesten.

Tijdens het veldonderzoek zijn in de aanwezige bomen geen nesten aangetroffen. Tevens zijn in de rest van het onderzoeksgebied geen nesten van vogels aangetroffen.

Het kan verder niet uitgesloten worden dat aanwezige bomen binnen het onderzoeksgebied in de nabije toekomst alsnog als nestlocatie in gebruik genomen gaan worden door vogels al dan niet met jaarrond beschermde nesten.

Voorkomen broedvogels

- Jaarrond beschermde vogelheksen zijn afwezig.

3.2.3 Vleermuizen

Uit het literatuuronderzoek komen uit de omgeving van het onderzoeksgebied de volgende waargenomen vleermuissoorten naar voren: gewone en/of grijze grootvleermuis, gewone dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis. Binnen het onderzoeksgebied zijn geen waarnemingen bekend van vleermuizen.

Kijkend naar het kleine oppervlak en de aanwezige biotopen binnen en in de omgeving van het onderzoeksgebied, wordt verwacht dat het onderzoeksgebied een geringe functie heeft voor vleermuizen.

Vleermuizen gebruiken over het algemeen lijnvormige elementen als bomenrijen en houtwallen als baken voor de vliegroutes. Verschillende vaak laagvliegende soorten als grootoorvleermuis en watervleermuis kunnen ook greppels of sloten en oevers als geleiding gebruiken.

De aanwezige bomen binnen het onderzoeksgebied vormen geen lijnvormige elementen. De heggen vormen wel lijnvormige elementen. Gezien het kleine oppervlak van deze heggen en het ontbreken van verbindingen met omliggende lijnvormige elementen, is uitgesloten dat deze onderdeel uitmaken van een essentiële vliegroute voor vleermuizen.

Kijkend naar de kleine omvang en de ligging van het onderzoeksgebied (in de nabije omgeving zijn aan alle zijden van het perceel grote oppervlakten met geschikte groenstructuren aanwezig), kan op voorhand uitgesloten worden dat het onderzoeksgebied deel uitmaakt van essentieel foerageergebied voor vleermuizen.

Binnen het onderzoeksgebied is aan bebouwing alleen een klein houten schuurtje aanwezig (zonder isolatie en geheel open aan een zijde). Dit schuurtje is ongeschikt als verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuissoorten.

Voor wat betreft de aanwezige bomen binnen het onderzoeksgebied zijn hier geen holtes, spleten en loszittende bast aangetroffen die kunnen dienen als verblijfplaats voor boombewonende vleermuissoorten.

Voorkomen beschermde vleermuissoorten

- Binnen het onderzoeksgebied is de aanwezigheid van essentiële vliegroutes uitgesloten.
- Binnen het onderzoeksgebied is de aanwezigheid van essentieel foerageergebied uitgesloten.
- Binnen het onderzoeksgebied is de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen voor vleermuizen in bomen en in het aanwezige houten schuurtje uitgesloten.

3.2.4 Grondgebonden zoogdieren

3.2.4.1 Muizen (ware muizen, woel- en spitsmuizen)

Op basis van het literatuuronderzoek zijn alleen de bosmuis en veldmuis als algemeen voorkomende muizensoorten waargenomen in de omgeving van het onderzoeksgebied.

Het hol van een bosmuis kan herkend worden aan de uitgegraven aarde die in een waaiervormig stortbergje voor de ingang ligt.

Tussen de verschillende hollen van veldmuizen lopen muizenpaadjes, ook wel wissels genoemd, door de gras of strooisellaag. Door de urine en het geplette gras zijn ze vaak als donkere lijnen in de vegetatie te zien. Vooral in kort grasland, weilanden en wegbermen.

Binnen het onderzoeksgebied zijn op een locatie enkele muizenkeutels aangetroffen. Overige sporen (o.a. hollen en prenten) zijn binnen het onderzoeksgebied afwezig.

Gezien binnen het onderzoeksgebied hoofdzakelijk grasperceel gelegen is, worden hier alleen algemeen voorkomende muizensoorten verwacht. Met de afwezigheid van hollen, betreft het hier naar alle waarschijnlijkheid hooguit marginaal leefgebied voor deze soorten. Met de afwezigheid van geschikte biotopen voor overige beschermde soorten (eikelmuis, grote bosmuis, hazelmuis, molmuis, noordse woelmuis, veldspitsmuis) kan de aanwezigheid van deze soorten hier worden uitgesloten.

Voorkomen beschermde vleermuissoorten

- Beschermde muizensoorten zijn afwezig binnen het onderzoeksgebied.
- Het onderzoeksgebied betreft naar verwachting hooguit marginaal geschikt leefgebied.

3.2.4.2 Knaagdieren

Eekhoorn

Binnen het onderzoeksgebied bevindt zich met de aanwezigheid van o.a. tamme kastanje, geschikt leefgebied voor deze soort. Nesten van eekhoorns zijn binnen het onderzoeksgebied niet aangetroffen. In de NDFF zijn waarnemingen bekend van eekhoorn in de omgeving van het onderzoeksgebied. Het onderzoeksgebied kan geschikt zijn als foerageergebied. De verwachting is dat de eekhoorn hooguit incidenteel in het onderzoeksgebied voorkomt, aangezien er geen aanwijzingen zijn dat het onderzoeksgebied de kern van het leefgebied van een eventueel eekhoornpaar vormt. In dit geval betreft het onderzoeksgebied geen essentieel leef- en foerageergebied en gaat het hooguit om marginaal geschikt leefgebied.

Bever

Met het ontbreken van oppervlaktewater en overige geschikte biotopen binnen het onderzoeksgebied, kan de aanwezigheid van bever hier worden uitgesloten.

3.2.4.3 Marterachtigen

Otter

Met het ontbreken van oppervlaktewater binnen het onderzoeksgebied, kan de aanwezigheid van otter hier worden uitgesloten.

Das

Gezien het kleine en omsloten oppervlak van het onderzoeksgebied, is uitgesloten dat dit perceel deel uitmaakt van het leefgebied van de das. Tevens zijn binnen en in de directe omgeving van het onderzoeksgebied geen sporen van das aangetroffen.

Steenmarter en boommarter

In de NDFF zijn waarnemingen bekend van steenmarter in de omgeving van het onderzoeksgebied. Sporen van mogelijke aanwezigheid van steenmarter zijn binnen het onderzoeksgebied niet aangetroffen. Binnen het onderzoeksgebied zijn geen bomen met holtes aanwezig die kunnen dienen als verblijfplaats voor deze soort. Met het open karakter van het houten schuurtje zijn hier verblijfplaatsen tevens uitgesloten. De aanwezigheid van geschikt leefgebied voor deze soort is daarmee redelijkerwijs uitgesloten.

Voor boommarter geldt dat de verspreidingsgegevens van deze soort op grote afstand van het onderzoeksgebied gelegen zijn.

Bunzing, hermelijn en wezel

In de NDFF zijn waarnemingen bekend van bunzing en wezel.

Bunzing, hermelijn en wezel zijn soorten die voorkomen in allerlei verschillende landschapstypen, waarbij de voorkeur uit gaat naar een kleinschalig landschap (dit geldt met name voor bunzing) met voldoende schuilmogelijkheden en water in de buurt. Dit kunnen oeverbegroeiingen, droge sloten, heggen, houtwallen, bosranden en akkerranden zijn. De aanwezig heggen binnen het onderzoeksgebied kunnen niet voldoende dekking bieden voor deze soorten. Binnen het onderzoeksgebied zijn schuilmogelijkheden dan ook afwezig. Binnen het onderzoeksgebied zijn tijdens het veldbezoek dan ook geen verblijfplaatsen en overige sporen van deze soorten aangetroffen. Het onderzoeksgebied functioneert hiermee hoofdzakelijk als mogelijke verbinding tussen omliggende leefgebieden. Hiermee kan worden uitgesloten dat het onderzoeksgebied onderdeel uitmaakt van essentieel leefgebied van bunzing, hermelijn en wezel.

3.2.4.4 Haasachtigen, egel en ree

Uit de NDFF blijkt dat egel, haas en konijn in de omgeving van het onderzoeksgebied voorkomen. Gezien het kleine oppervlak is het onderzoeksgebied ongeschikt als leefgebied voor haas en konijn. In de

zuidoostelijke hoek van het onderzoeksgebied is een composthoop aanwezig. Het is niet uit te sluiten dat een egel hier een nest heeft gemaakt.

3.2.5 Overige grondgebonden zoogdieren

De overige algemeen voorkomende soorten zoals ree en vos en de overige onder de Habitatrichtlijn vallende in Nederland voorkomende zoogdieren (o.a. lynx en wilde kat) zijn met de afwezigheid van geschikt leefgebied binnen het onderzoeksgebied uitgesloten.

Voorkomen beschermde grondgebonden zoogdiersoorten

- Binnen het onderzoeksgebied worden enkel algemeen voorkomende muizensoorten en egel verwacht.

3.2.6 Amfibieën

Het voorkomen van Alpenwatersalamander, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander (NDFF) kan met het ontbreken van geschikt voortplantingsbiotoop (extensief beheerde landschappen, voedselarm water en niet rijk aan vis) en het ontbreken van waarnemingen in het onderzoeksgebied redelijkerwijs worden uitgesloten. Hooguit kan een zwervend exemplaar van gewone pad of bruine kikker binnen het onderzoeksgebied verwacht worden.

In het onderzoeksgebied zijn tijdens het veldonderzoek geen waarnemingen gedaan van amfibiesoorten. Door het ontbreken van oppervlaktewater kan worden uitgesloten dat het onderzoeksgebied deel uitmaakt van het voortplantingsbiotoop van amfibiesoorten. Op grond van het ontbreken van geschikt voortplantingsbiotoop binnen het onderzoeksgebied, kan aanwezigheid van deze soorten redelijkerwijs worden uitgesloten.

Voorkomen beschermde amfibiesoorten

- Aanwezigheid van beschermde amfibiesoorten binnen het onderzoeksgebied is uitgesloten.
- Binnen het onderzoeksgebied worden hooguit zwervende exemplaren van gewone pad en/of bruine kikker verwacht.

3.2.7 Reptielen

In de omgeving van het onderzoeksgebied zijn alleen waarnemingen bekend van levendbarende hagedis (NDFF). Van andere soorten zijn binnen en in de directe omgeving van het onderzoeksgebied geen gegevens bekend.

Op grond van het kleine oppervlak en met het ontbreken van voor reptielen geschikte ecotopen binnen het onderzoeksgebied (structuurrijke dichte vegetaties en goed ontwikkelde ondergroei met voldoende rustige plekken), kan het voorkomen van geschikt leefgebied van reptielen binnen het onderzoeksgebied redelijkerwijs worden uitgesloten.

Voorkomen beschermde reptielensoorten

- Het is redelijkerwijs uitgesloten dat het onderzoeksgebied deel uitmaakt van het leefgebied beschermde reptielsoorten.

3.2.8 Vissen

In het onderzoeksgebied is geen open water aanwezig. De aanwezigheid van vissen is dan ook uitgesloten.

3.2.9 Ongewervelden

Uit de gegevens van de NDFF blijkt dat grote vos in de omgeving van het onderzoeksgebied voorkomt. Deze soort voedt zich met sap van bloedende bomen, rottend fruit of druppels honingdauw en nectar van bloeiende wilgen. Kijkend naar het aanbod van groen in de directe omgeving van het onderzoeksgebied,

gezien het kleine oppervlak van het onderzoeksgebied en met slechts een zestal bomen die hier aanwezig zijn, valt redelijkerwijs uit te sluiten dat het hier essentieel leefgebied betreft voor deze soort.

In het onderzoeksgebied komen geen voedselarme wateren of vegetaties voor die geschikt zijn als leefgebied voor overige beschermde soorten libellen en dagvlinders. De aanwezigheid van deze soorten kan daarom redelijkerwijs worden uitgesloten.

In verband met het ontbreken van voor overige ongewervelden geschikte ecotopen (oude eiken, schoon water, veensloten, vennen) in het onderzoeksgebied, kan het voorkomen van beschermde overige ongewervelden redelijkerwijs worden uitgesloten. Ook zijn er geen waarnemingen van beschermde overige ongewervelden bekend in het onderzoeksgebied of de directe omgeving hiervan (NDFF).

Voorkomen beschermde amfibiesoorten

- Beschermde soorten ongewervelden zijn redelijkerwijs uitgesloten binnen het onderzoeksgebied.

4 BESCHERMDE GEBIEDEN

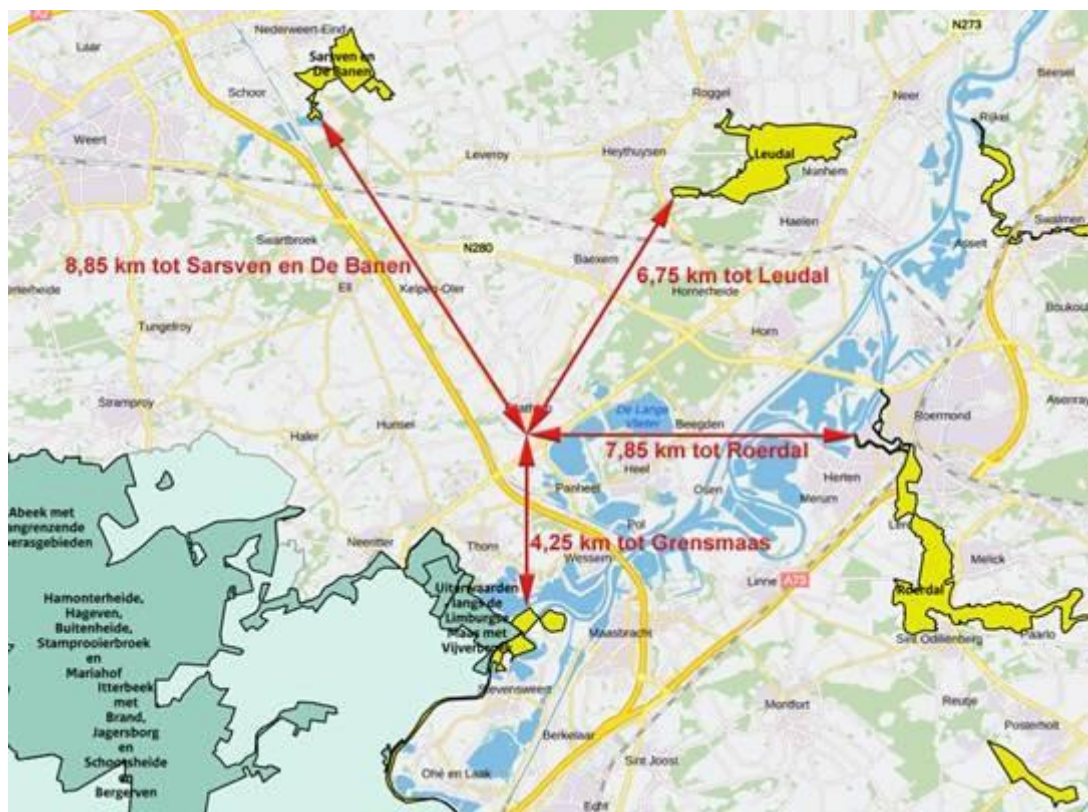
In dit hoofdstuk is aangegeven of het onderzoeksgebied binnen of in de nabijheid van beschermde natuurgebieden gelegen is. Ook is nagegaan of binnen het onderzoeksgebied houtopstanden aanwezig zijn die vallen onder de bescherming van de Wet natuurbescherming. Daarbij is gebruik gemaakt van gegevens van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV), de provincie Limburg en gemeente Leudal. In bijlage 1 is een korte toelichting van de Wet natuurbescherming opgenomen.

4.1 Natura 2000-gebieden

Het onderzoeksgebied is niet gelegen binnen de grenzen van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000-gebied (zie afbeelding 6). De meest nabijgelegen Natura 2000-gebieden zijn weergegeven in tabel 2.

Tabel 2. Natura 2000-gebieden en de afstand van deze gebieden tot het onderzoeksgebied.

Natura 2000-gebied	Afstand tot onderzoeksgebied
Leudal	6,75 km
Roerdal	7,85 km
Grensmaas	8,85 km
Sarven en De Banen	8,85 km

Afbeelding 6. Ligging van het onderzoeksgebied (op de locatie waar alle pijlen samenkomen) ten opzichte van de meest nabij gelegen Natura 2000-gebieden.

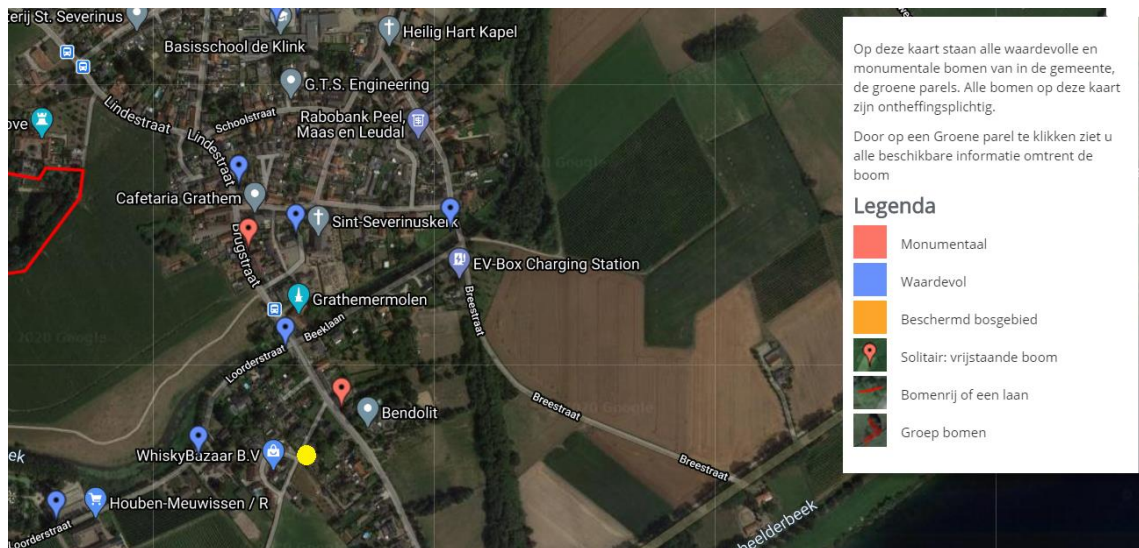
4.2 Provinciale gebiedsbescherming

In afbeelding 7 is te zien dat het onderzoeksgebied niet gelegen is binnen de grenzen van het door provincie Limburg aangewezen Natuurnetwerk Nederland (NNN).

Afbeelding 7. Ligging van het onderzoeksgebied (rood omlijnd), ten opzichte van het NNN (groen – goudgroene natuurzone; lichtblauw – brongroene landschapszone; donkerblauw – natuurbeek (bron: Atlas Limburg, provincie Limburg).

4.3 Houtopstanden

Afbeelding 8. Gemeentelijke bomenlijst met alle bomen die ontheffingsplichtig zijn (onderzoeksgebied geel gemarkeerd) (bron: gemeente Leudal).

Het onderzoeksgebied is gelegen binnen de bebouwde kom. Op de kaart in afbeelding 8 is te zien dat er binnen het onderzoeksgebied geen bomen aanwezig zijn die staan weergegeven op de gemeentelijke bomenlijst. Dit betekent dat voor deze te kappen bomen geen omgevingsvergunning bij het bevoegd gezag (gemeente Leudal) aangevraagd hoeft te worden.

Gezien de te kappen bomen binnen de bebouwde kom gelegen zijn, is de bescherming vanuit de Wet natuurbescherming houtopstanden daarom niet van toepassing op deze bomen. Een melding bij provincie Limburg voor het kappen van bomen in het kader van de Wet natuurbescherming is daarom niet aan de orde.

5 EFFECTEN VOORGENOMEN INGREPEN

Dit hoofdstuk beschrijft de effecten van de voorgenomen ingrepen en het toekomstig gebruik in het onderzoeksgebied op de (mogelijk) voorkomende beschermde soorten. Ook wordt aandacht besteed aan de gevolgen van de voorgenomen ingrepen voor de beschermde gebieden.

5.1 Beschermde soorten

Uit hoofdstuk 3 is gebleken dat binnen het onderzoeksgebied beschermde soorten voorkomen of voor kunnen komen. Per soortgroep worden de (mogelijke) effecten van de voorgenomen ingreep aangegeven.

5.1.1 Vogels

Binnen het onderzoeksgebied zijn ten tijde van het veldonderzoek geen jaarrond beschermde nesten (bijlage 2) en nesten van algemene broedvogels aangetroffen.

Het kan niet uitgesloten worden dat aanwezige bomen en vegetaties binnen het onderzoeksgebied in de nabije toekomst alsnog als nestlocatie in gebruik genomen gaan worden door algemene broedvogels. Het kappen van bomen en vegetaties binnen het onderzoeksgebied leidt daarmee mogelijk tot negatieve effecten op broedvogels, zoals het doden of verwonden van vogels (Wnb artikel 3.1 lid 1) en het vernielen van nesten of eieren (Wnb artikel 3.1 lid 2). Het is hiernaast tevens mogelijk dat als gevolg van de werkzaamheden vogels verstoord worden (Wnb artikel 3.1 lid 4).

5.1.2 Grondgebonden zoogdieren

Algemeen voorkomende zoogdiersoorten

Het onderzoeksgebied is geschikt als leefgebied voor algemeen voorkomende muizensoorten en egel. Voor deze soorten geldt dat ze door provincie Limburg voor ruimtelijke ingrepen zijn vrijgesteld van de Wet natuurbescherming (bijlage 3). De omgeving van het onderzoeksgebied biedt ruim voldoende alternatief leefgebied voor een gunstige staat van instandhouding van deze soorten. Permanente negatieve effecten als gevolg van de werkzaamheden worden daarom niet verwacht. De werkzaamheden zelf hebben mogelijk wel een negatief effect op individuen van voorkomende soorten. Kleine zoogdiersoorten kunnen mogelijk worden gedood of vaste rust- en verblijfplaatsen worden vernield (Wnb artikel 3.10.1).

Overige grondgebonden zoogdieren

Voor overige grondgebonden zoogdiersoorten geldt dat het onderzoeksgebied ongeschikt is of slechts marginaal geschikt is en naar verwachting geen onderdeel uitmaakt van essentieel leefgebied. Hiermee zijn negatieve effecten van de werkzaamheden op deze soorten uit te sluiten.

5.1.3 Overige soortgroepen

Uit de resultaten blijkt dat het voorkomen van beschermde soorten uit de soortgroepen flora, vleermuizen, amfibieën, reptielen, vissen en ongewervelden redelijkerwijs kan worden uitgesloten. Op deze soortgroepen is daarmee een negatief effect als gevolg van de ingreep uitgesloten.

5.2 Beschermde gebieden

In de omgeving van het onderzoeksgebied zijn, zoals beschreven in hoofdstuk 4 beschermde natuurgebieden gelegen. Aangegeven wordt, welke effecten deze gebieden (mogelijk) kunnen ondervinden van de voorgenomen ingrepen.

5.2.1 Natura 2000-gebieden

Het Natura 2000-gebied welke het dichtste bij het onderzoeksgebied ligt is 'Leudal'. Dit gebied ligt op een afstand van ongeveer 6,75 km van het onderzoeksgebied (afbeelding 6).

Het voornemen bestaat om één woning te realiseren binnen het onderzoeksgebied. Indien er sprake zou zijn van een effect, betreft dit een extern effect als gevolg van storingsfactoren als toename van geluid, licht of depositie van stikstof (verzuring en vermesting). Mede gezien de afstand van de omliggende Natura 2000-gebieden tot het onderzoeksgebied en de ligging van het perceel binnen de bebouwde kom en in bebouwd gebied, is van alle bovengenoemde en overige externe storingsfactoren uitgesloten dat deze negatieve effecten hebben op omliggende Natura 2000-gebieden.

5.2.2 Provinciale gebiedsbescherming

Uit paragraaf 4.2. blijkt dat het onderzoeksgebied niet gelegen is binnen of aangrenzend aan het Natuurnetwerk Nederland (NNN). De wezenlijke kenmerken en waarden van de huidige staat van het NNN zullen daarom niet worden aangetast.

5.2.3 Houtopstanden

Zie de uitwerking in paragraaf 4.3.

6 CONCLUSIES

In dit hoofdstuk wordt beschreven welke verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming mogelijk worden overtreden. Eventueel te treffen vervolgstappen worden daarbij aangegeven. Verder wordt beschreven welke vervolgstappen getroffen moeten worden in het kader van beschermde gebieden.

6.1 Beschermde soorten

Uit de toetsing van de resultaten van het onderzoek aan de Wet natuurbescherming blijkt dat bij de realisatie van woningbouw mogelijk negatieve effecten te verwachten zijn op broedvogels. Daarbij kan aanwezigheid van algemeen voorkomende muizensoorten en egel binnen het onderzoeksgebied niet worden uitgesloten. Op de overige soortgroepen wordt geen negatief effect op beschermde soorten (of functies) verwacht.

6.1.1 Broedvogels – rekening houden met broedseizoen

Binnen het onderzoeksgebied zijn ten tijde van het veldonderzoek geen jaarrond beschermde nesten (bijlage 2) en nesten van algemene broedvogels aangetroffen. Het is niet uit te sluiten dat in de periode tot aan het plaatsvinden van de ingrepen, alsnog algemene broedvogels gaan broeden in een van de aanwezige bomen en vegetaties binnen het onderzoeksgebied.

In gebruik zijnde nesten zijn beschermd en mogen niet worden vernield ten behoeve van ruimtelijke ontwikkelingen. Hiervoor is geen ontheffing van de Wet natuurbescherming mogelijk. Er dient daarom voorkomen te worden dat nesten van vogels gedurende het broedseizoen vernield worden bij de werkzaamheden binnen het onderzoeksgebied. Er dient derhalve gekapt/gerooid te worden buiten het broedseizoen. Het broedseizoen duurt globaal van half maart tot half juli, afhankelijk van de weersomstandigheden en de betreffende vogelsoort.

Indien het niet mogelijk is om te werken buiten het broedseizoen, kan middels een broedvogelschouw onderzocht worden of in gebruik zijnde nesten aanwezig zijn in de vegetatie. Indien nesten afwezig zijn, kan de vegetatie vrijgegeven worden voor de werkzaamheden.

6.1.2 Muizen (ware muizen, woel- en spitsmuizen), egel en amfibieën – rekening houden met zorgplicht

Voor algemeen voorkomende muizen- en amfibiesoorten en egel biedt het onderzoeksgebied geschikt leefgebied (voor de egel de composthoop als mogelijke nestlocatie). Algemeen voorkomende muizen- en amfibiesoorten en egel zijn in de provinciale verordening van provincie Limburg vrijgesteld van ontheffing. Het doden van individuen van deze soorten blijft verboden, maar het vangen met als doel deze weer elders uit te zetten daarentegen is wel vrijgesteld van ontheffing. Door middel van zorgvuldig handelen (in het kader van de zorgplicht) tijdens de uitvoering van de werkzaamheden kan daarom een overtreding van de Wet natuurbescherming voorkomen worden. Dit houdt in dat aangetroffen individuen bij de (graaf)werkzaamheden verjaagd dienen te worden of gevangen en vrijgelaten worden in aanliggend gebied, buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden.

Met betrekking tot de composthoop en het mogelijke voorkomen hierin van egel, dient deze nooit opgeruimd te worden alvorens gecontroleerd is of er geen egel in slaapt. Vanaf juli tot oktober kan er zelfs een moederegel met jongen in zitten. Blijkt de composthoop bezet te zijn door een/meerdere egel(s), dan is het advies om deze egel(s) over te brengen naar een egelnestkast, welke op een plek buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden staat. Bij voorkeur wordt de composthoop in de minst kwetsbare periode van de egel gecontroleerd op aanwezigheid van egels. Deze periode loopt van april – september. Wanneer egels afwezig zijn, kan de composthoop zonder problemen verwijderd worden.

6.1.3 Overige soortgroepen

Voor de volgende soortgroepen geldt dat bij de realisatie van woningbouw geen negatieve effecten verwacht worden: flora, vleermuizen, amfibieën, reptielen, vissen en ongewervelden.

6.2 Beschermde gebieden

6.2.1 Natura 2000-gebieden – geen effecten

Zoals beschreven in hoofdstuk 5 zijn geen negatieve effecten te verwachten op omliggende Natura 2000-gebieden.

6.2.2 Provinciale gebiedsbescherming – geen effecten

Met het realiseren van woningbouw binnen het onderzoeksgebied worden geen effecten verwacht op het NNN.

6.2.3 Houtopstanden – niet aan de orde

Men is voornemens bij de ingreep een zestal bomen te kappen. In paragraaf 4.3 staat toegelicht dat het aanvragen van een omgevingsvergunning en/of het doen van kapmelding niet nodig is.

7 GERAADPLEEGDE LITERATUUR

Chinery, M., 2004. Nieuwe insecten gids. Tirion Natuur, Baarn

Diepenbeek, A. van, Twisk, P., 2013. Veldgids, Diersporen. KNNV Uitgeverij, Zeist.

Dietz, C. en A. Kiefer, 2017. Veldgids, Vleermuizen van Europa. KNNV Uitgeverij, Zeist

Schauer, T., C. Caspari, en S. Caspari, 2016. Nieuwe plantengids voor onderweg. Kosmos Uitgevers, Utrecht.

Slagter, D., 2016. Winterflora bomen en struiken. Uitgeverij NatuurMedia, Amsterdam

Stumpel, T. en H. Strijbosch 2017. Veldgids, Amfibieën en reptielen. KNNV Uitgeverij, Zeist

Svensson, L., 2016. ANWB vogelgids van Europa. ANWB B.V., Den Haag

Twisk, P., A. van Diepenbeek en J.P. Bekker , 2016. Veldgids Europese zoogdieren. Stichting Uitgeverij KNNV, Zeist.

Nationale Databank Flora en Fauna

Nationale Databank Flora en Fauna: gegevensexport op 16-09-2020.

Websites

<https://kaartbank.brabant.nl/viewer/app/natuurbeheerplan>

www.floron.nl

www.natura2000.eea.europa.eu

www.ravon.nl

www.rijksoverheid.nl

www.sovon.nl

www.synbiosys.alterra.nl

www.verspreidingsatlas.nl

www.vleermuis.net

www.vlinderstichting.nl

www.vogelbescherming.nl

www.zoogdiervereniging.nl

www.limburg.nl

www.leudal.nl

BIJLAGEN

B1 NATUURBESCHERMING

Kort wordt in deze bijlage ingegaan op de bescherming van planten- en diersoorten en natuurgebieden krachtens de Wet natuurbescherming en de provinciale verordening/beleidsregels. Daarnaast wordt aangegeven of sprake is van provinciale gebiedsbescherming binnen of nabij het onderzoeksgebied.

B1.1 Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming is van kracht sinds 1 januari 2017 en regelt zowel de bescherming van planten- en diersoorten, als de bescherming van natuurgebieden en houtopstanden. Daarmee vervangt de Wet natuurbescherming de inmiddels vervallen Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet.

Op grond van de Wet natuurbescherming zijn aan Gedeputeerde Staten van de provincies diverse bevoegdheden toegekend. De provincies zijn met ingang van de Wet natuurbescherming (in de meeste gevallen) bevoegd gezag voor ontheffingen, vergunningen en meldingen op grond van de wet. De provincies hebben hun bevoegdheden uitgewerkt in verordeningen of beleidsregels, die per provincie verschillen. In de provinciale regelingen komen de volgende thema's aan de orde: faunabeheer, jacht, schadebestrijding, vrijstelling soorten, gebiedsbescherming, houtopstanden en natuurbeleid. Voor zover relevant, is in de onderstaande paragrafen aandacht besteed aan de provinciale uitwerking van de Wet natuurbescherming.

B1.1.1 Bescherming planten- en diersoorten

Bescherming op grond van de Wet natuurbescherming

Hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming regelt de bescherming van planten- en diersoorten. De wet maakt onderscheid tussen drie beschermingsregimes: Vogelrichtlijnsoorten, Habitatrichtlijnsoorten en andere soorten.

Vogelrichtlijnsoorten

Voor Vogelrichtlijnsoorten zijn de relevante verbodsbepalingen, in het kader van een verkennend flora- en faunaonderzoek, opgenomen in artikel 3.1. Op grond van dit artikel is het verboden:

- Opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels te doden of te vangen.
- Opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- Opzettelijk vogels te verstoren. Dit verbod is alleen van toepassing wanneer hierdoor een wezenlijke invloed op de staat van instandhouding optreedt.

Een ontheffing van de verbodsbepalingen voor Vogelrichtlijnsoorten kan worden verleend door Gedeputeerde Staten. Provinciale Staten hebben in de wet de bevoegdheid gekregen voor het verlenen van vrijstellen, opgenomen in provinciale verordeningen. Ontheffingen of vrijstellingen worden alleen verleend, wanneer is aangetoond dat er geen andere bevredigende oplossingen zijn en wanneer sprake is van (o.a.) een belang:

- In het kader van volksgezondheid of openbare veiligheid.
- In het kader van de veiligheid van het luchtverkeer.
- In het kader van bescherming van flora en fauna.

Daarbij wordt tevens getoetst of de staat van instandhouding van de soort niet verslechtert.

Nest- en rustplaatsen van vogels – jaarrond beschermde nesten

Voor een aantal vogelsoorten geldt dat het nest ook buiten het broedseizoen beschermd is (Dienst Regelingen, 2009). Daarbij zijn vijf categorieën vaste nesten te onderscheiden:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, daarbuiten in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (bijvoorbeeld steenuil).

2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De fysieke voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (bijvoorbeeld roek, gierzwaluw, huismus).
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die (vrijwel) elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De fysieke voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (bijvoorbeeld ooievaar, kerkuil, slechtvalk).
4. Nesten van vogels die jaar in, jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (bijvoorbeeld boomvalk, buizerd, ransuil).
5. Nesten van vogels die vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar tevoren hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen (bijvoorbeeld oeverzwaluw, ekster en groene specht). Een omgevingscheck door een deskundige dient uit te wijzen of in de omgeving voldoende gelegenheid is om zelfstandig een nieuw nest te bouwen of te zoeken.

Welke soorten tot een van de vijf bovengenoemde categorieën behoren, is vastgelegd in een lijst met circa tachtig soorten.

Habitatrichtlijnsoorten

De relevante verbodsbepalingen, in het kader van een verkennend flora- en faunaonderzoek, voor Habitatrichtlijnsoorten zijn opgenomen in artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming. Dit artikel stelt een verbod op het:

- Opzettelijk doden of vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV onderdeel a van de Habitatrichtlijn, bijlage II van het Verdrag van Bern of bijlage I van het verdrag van Bonn.
- Opzettelijk verstoren van dieren van genoemde soorten.
- Opstellen vernielen of rapen van eieren van dieren van genoemde soorten.
- Opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren van genoemde soorten.
- Opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV onderdeel b van de Habitatrichtlijn, bijlage I van het Verdrag van Bern.

Ook voor de verbodsbepalingen voor Habitatrichtlijnsoorten kunnen Gedeputeerde Staten een ontheffing verlenen en kunnen Provinciale Staten bij verordening vrijstellingen verlenen. Ontheffingen of vrijstellingen worden alleen verleend, wanneer is aangetoond dat er geen andere bevredigende oplossingen zijn en wanneer sprake is van (o.a.) een belang:

- In het kader van bescherming van flora en fauna of de instandhouding van natuurlijke habitats.
- In het kader van volksgezondheid, openbare veiligheid of andere redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijk gunstige effecten.

Daarbij wordt tevens getoetst of er afbreuk gedaan wordt aan het streven om de populaties binnen het natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Andere soorten

Tot slot is een aantal planten- en diersoorten in de Wet natuurbescherming aangewezen als nationaal beschermde soorten. Deze soorten zijn alleen beschermd op grond van de Nederlandse wet en zijn niet genoemd in Europese richtlijnen of verdragen. De relevante verbodsbepalingen, in het kader van een verkennend flora- en faunaonderzoek, voor de nationaal beschermde soorten zijn opgenomen in artikel 3.10 van de wet. Het is verboden:

- Opzettelijk in het wild levende dieren van de nationaal beschermde soorten te doden of te vangen.
- Opzettelijk vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren van nationaal beschermde soorten te beschadigen of vernielen.

- Opzettelijk planten van de nationaal beschermde soorten te plukken, verzamelen, af te snijden, ontwortelen of te vernielen.

Wederom is Gedeputeerde Staten bevoegd ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen en kunnen Provinciale Staten bij verordening vrijstellingen verlenen. Hiervoor gelden dezelfde regels als voor Habitatrictlijnsoorten, waarbij de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling aanvullend ook verband kan houden met (o.a.):

- Ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van een gebied en het daaropvolgend gebruik van het gebied.
- Bestendig beheer of onderhoud in landbouw en bosbouw.
- Bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen of in het kader van natuurbeheer.
- Bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een gebied.
- Algemeen belang.

Daarbij wordt tevens getoetst of er afbreuk gedaan wordt aan het streven om de populaties binnen het natuurlijk verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Gedragscodes

De verboden die in de artikelen 3.1, 3.5 en 3.10 zijn neergelegd, zijn niet van toepassing wanneer wordt gehandeld volgens een door de Minister van Economische Zaken goedgekeurde gedragscode. Gedragscodes kunnen worden opgesteld voor handelingen in het kader van bestendig beheer en onderhoud, bestendig gebruik en ruimtelijke ontwikkeling of inrichting. Toepassing van een goedgekeurde gedragscode waarborgt dat zorgvuldig wordt gehandeld.

Provinciale verordeningen

Op grond van de Wet natuurbescherming hebben Provinciale Staten de bevoegdheid om in provinciale verordeningen algemene vrijstellingen te verlenen van de verbodsbepalingen genoemd in de wet. Van deze bevoegdheid hebben de verschillende provincies gebruik gemaakt. Dat betekent, dat de bescherming die soorten genieten, kan verschillen tussen provincies. De consequenties van de verordening van de provincie Limburg voor de bescherming van planten- en diersoorten zijn hieronder kort beschreven.

De provincie Limburg heeft de Verordening natuurbescherming vastgesteld. In hoofdstuk 3 van deze verordening zijn vrijstellingen opgenomen voor beschermde soorten.

Voor verschillende nationaal beschermde diersoorten verleent Provinciale Staten vrijstelling van het verbod op het vangen van dieren en het beschadigen en vernielen van voortplantingsplaatsen van dieren ten behoeve van ruimtelijke ontwikkeling en bestendig beheer en onderhoud. Deze vrijstellingen gelden alleen wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat.

De verordening stelt daarnaast dat het opzettelijk verontrusten van overwinterende ganzen in door GS aangewezen ganzenrust- en foerageergebieden moet worden beschouwd als van wezenlijke invloed op de staat van instandhouding van de ganzensoort.

B1.1.2 Bescherming natuurgebieden

Hoofdstuk 2 van de Wet natuurbescherming regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden (Vogel- en Habitatrictlijngebieden). Deze gebieden vormen, samen met Natura 2000-gebieden in andere Europese landen, een samenhangend geheel van natuurgebieden voor behoud, ontwikkeling en herstel van de Europese biodiversiteit. In Nederland zijn ruim 160 Natura 2000-gebieden aangewezen. De ecologische doelen (instandhoudingsdoelstellingen) die in deze gebieden worden nagestreefd, zijn vastgelegd in de Aanwijzingsbesluiten.

In paragraaf 2.3 van de Wet natuurbescherming zijn regels opgenomen voor de beoordeling van effecten van plannen, projecten en andere handelingen op Natura 2000-gebieden.

Voor het realiseren van projecten of verrichten van andere handelingen – ongeacht of zij plaatsvinden binnen of buiten de begrenzing van Natura 2000-gebied – is een vergunning in het kader van de Wet natuurbescherming nodig, wanneer zij de kwaliteit van de natuurlijke habitattypen of de habitattypen van soorten kunnen verslechteren of een verstorend effect kunnen hebben op soorten waarvoor het gebied is aangewezen. De instandhoudingsdoelstellingen die voor het gebied zijn opgesteld zijn leidend bij de beoordeling van de effecten. Gedeputeerde Staten van de provincie zijn bevoegd om een vergunning te verlenen voor projecten die kunnen leiden tot negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen. Bij vergunningaanvraag dient de initiatiefnemer een zogenaamde “passende beoordeling” in te dienen. Vergunning wordt verleend, wanneer uit deze passende beoordeling blijkt dat de natuurlijke kenmerken van het gebied met zekerheid niet worden aangetast óf wanneer, indien wel sprake is van aantasting van de natuurlijke kenmerken, wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:

- Er zijn geen alternatieve oplossingen.
- Er is sprake van dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard.
- Er worden compenserende maatregelen getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van het Natura 2000-gebied bewaard blijft.

Voor het vaststellen van plannen die kunnen leiden tot negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen geldt eveneens dat een passende beoordeling moet worden opgesteld. Vaststelling van het plan vindt pas plaats, wanneer is aangetoond dat geen aantasting plaatsvindt van de instandhoudingsdoelstellingen of wanneer wordt voldaan aan de hiervoor genoemde voorwaarden.

B1.1.3 Bescherming houtopstanden

Tot slot regelt hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming de bescherming van houtopstanden. Het hoofdstuk ziet alleen toe op houtopstanden van minimaal 10 are of rijbeplantingen van meer dan twintig bomen, gelegen buiten de door de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom. Houtopstanden op erven en in tuinen, fruitbomen, windschermen om boomgaarden, kerstbomen en kweekgoed en populieren- en wilgenopstanden langs (water)wegen en landbouwgronden en ten behoeve van biomassa-productie (onder voorwaarden) vallen niet onder de werking van de Wet natuurbescherming.

Kap van (delen van) houtopstanden dient vooraf gemeld te worden bij Gedeputeerde Staten. De provincie stelt bij verordening eisen aan de manier waarop deze melding moet worden gedaan. De geveldde houtopstand moet binnen drie jaar na kap worden herplant op deze locatie. Ook aan de wijze van herplant kunnen provincies bij verordening eisen stellen. Tevens kunnen provincies vrijstelling verlenen van de herplantplicht.

Daarnaast stellen gemeenten veelal aanvullende regels op ten aanzien van de kap van bomen (kapvergunningplicht). Deze regels betreffen meestal alleen de kap van bomen binnen de bebouwde kom en/of de kap van waardevolle of monumentale bomen.

B1.2 Provinciale gebiedsbescherming

Het Natuurnetwerk Nederland (voorheen Ecologische Hoofdstructuur, EHS) dat globaal is aangewezen in het Structuurschema Groene Ruimte, is op provinciaal niveau uitgewerkt en exact begrensd. Binnen de provincie Limburg is deze begrenzing uitgewerkt in Provinciaal Omgevingsplan Limburg 2014.

Het ruimtelijk beleid voor het Nationaal Natuurnetwerk (NNN) is erop gericht de wezenlijke kenmerken van de gebieden te ontwikkelen, herstellen en behouden. Derhalve is voor het NNN het ‘nee, tenzij’-regime ingevoerd. Volgens dit regime dient allereerst vastgesteld te worden of de geplande ingreep significant negatieve effecten heeft op de in het NNN-gebied aanwezige wezenlijke kenmerken en waarden. Wanneer dit zo is, geldt in principe dat de ingreep geen doorgang kan vinden. Uitzondering geldt alleen voor ingrepen waarbij sprake is van groot openbaar belang en waarbij geen alternatieven voor de plannen beschikbaar zijn. In dat geval dient compensatie van de aangetaste waarden plaats te vinden (Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit et al., 2007).

Goudgroene natuurzone

De goudgroene natuurzone vormt het Limburgse deel van het Nationaal Natuurnetwerk. Binnen de goudgroene zone streeft de provincie naar behoud en beheer van de reeds aanwezige natuur en de ontwikkeling van nieuwe natuur.

Zilvergroene natuurzone

De zilvergroene natuurzone betreft veelal overgangszones rondom de goudgroene natuurzone tussen deze natuurgebieden en overig gebied. Binnen de zilvergroene natuurzone staat het benutten van kansen voor natuur en landschap centraal. De zilvergroene natuurzone maakt geen onderdeel uit van het Nationaal Natuurnetwerk, maar ondersteunt wel de functionaliteit en effectiviteit van de goudgroene natuurzone. De provincie stimuleert de ontwikkeling van natuur en landschap binnen de zilvergroene zones met subsidies en natuurcompensaties.

Bronsgroene landschapszone

De bronsgroene landschapszone omvat de landschappelijk waardevolle beekdalen en bufferzones rond bestaande natuurgebieden met de daarin aanwezige (extensievere) landbouwgebieden, monumenten, kleinere landschapselementen, waterlopen en dergelijke. Een kwart van de bronsgroene landschapszone wordt gevormd door het winterbed van de Maas. In Zuid-Limburg omvatten deze zones ook de steilere hellingen, droogdalen en de belangrijkste landschappelijke verbindingen naar het Maasdal. Het beleid binnen de bronsgroene landschapszone is er op gericht om de landschappelijke kernkwaliteiten te behouden, te beheren, te ontwikkelen en te beleven. Deze zone bestaat hoofdzakelijk uit landbouwgronden. Binnen deze zone komen op bestemmingsplanniveau andere bestemmingen en functies voor, zoals infrastructuur, woningen, toeristische voorzieningen en dergelijke.

B2 JAARROND BESCHERMDE NESTEN (LIMBURG)

De opgestelde lijst met jaarrond beschermde nesten conform de provinciale beleidsregels passieve soortenbescherming provincie Limburg. Van de onderstaande soorten zijn de nesten jaarrond beschermd binnen provincie Limburg en moeten er mitigerende maatregelen getroffen worden indien er een activiteit plaatsvindt die de nestlocatie kan beschadigen of de gunstige staat van instandhouding in gevaar kan brengen.

Soort	Beschermingscategorie
Boerenwaluw	2
Boomvalk	3
Bosuil	2
Gierzwaluw	2
Grote gele kwikstaart	2
Havik	3
Huismus	2
Huiswaluw	2
Kerkuil	1
Oehoe	1
Ooievaar	2
Raaf	3
Ransuil	3
Rode wouw	3
Roek	1
Slechtvalk	2
Steenuil	1
Torenvalk	3
Wespendief	3
Zwarte wouw	3

Soort	Beschermingscategorie
Bijeneter	4
Blauwe reiger	4
Buizerd	4
Draaihals	4
grijze klauwier	4
Grutto	4
Ijsvogel	4
Kramsvogel	4
Kwartelkoning	4
Oeverwaluw	4
Paapje	4
Ringmus	4
Roerdomp	4
Sperwer	4
Spotvogel	4
Visdief	4
Wulp	4
Zomertortel	4
Zwarte specht	4

Categorieën

1: Jaarrond gebruikte nesten. Deze soorten maken ook buiten het broedseizoen gebruik van de nestplaats.

2: Zeer plaatstrouwe broedvogels of soorten die afhankelijk zijn van bebouwing. Deze soorten broeden elk broedseizoen op dezelfde plaats en zijn daarin zeer conservatief. De fysieke voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.

3: Plaatstrouwe vogels die ieder jaar terugkeren naar specifiek nest omdat ze niet of nauwelijks in staat zijn om zelf een nest te bouwen. Deze soorten zijn niet in staat een geheel eigen nest te bouwen en maken gebruik van oude kraaiennesten of nesten waar zij eerder gebroed hebben. Of ze bouwen een nieuw nest op het oude nest van het voorgaande jaar en zijn extra kwetsbaar voor verstoring. Hier vallen ook roofvogels onder die zich sinds kort aan het vestigen zijn in de provincie waarvan de staat van instandhouding nog verre van gunstig is.

4: Nesten van plaatstrouwe vogels die over voldoende flexibiliteit beschikken om zich elders te vestigen indien de nestplaats verloren gaat. Ze zijn dusdanig kwetsbaar dat de functionaliteit niet in het geding mag komen. Indien de omgeving van de bekende nestplaats vernietigd wordt moet worden bepaald of er voldoende functionaliteit behouden blijft.

B3 PROVINCIALE VRIJSTELLING

Provinciale Staten kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Ten behoeve van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling en bestendig beheer en onderhoud heeft provincie Limburg een vrijstelling verleend voor de soorten zoals opgenomen in de onderstaande tabel.

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Periode vrijstelling
Zoogdieren		
Aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>	Gehele jaar
Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>	Gehele jaar
Bunzing	<i>Mustela putorius</i>	Gehele jaar
Dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>	Gehele jaar
Dwergspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>	Gehele jaar
Eekhoorn	<i>Sciurus vulgaris</i>	Maart-april en juli t/m november
Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>	Gehele jaar
Gewone bosspitsmuis	<i>Sorex araneus</i>	Gehele jaar
Haas	<i>Lepus europaeus</i>	Gehele jaar
Hermelijn	<i>Mustela erminea</i>	Gehele jaar
Huisspitsmuis	<i>Crocidura russula</i>	Gehele jaar
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>	Gehele jaar
Molmuis	<i>Arvicola scherman</i>	Gehele jaar
Ondergrondse woelmuis	<i>Microtus subterraneus</i>	Gehele jaar
Ree	<i>Capreolus capreolus</i>	Gehele jaar
Rosse woelmuis	<i>Myodes glareolus</i>	Gehele jaar
Steenmarter	<i>Martes foina</i>	15 augustus t/m februari
Tweekleurige bosspitsmuis	<i>Sorex coronatus</i>	Gehele jaar
Veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>	Gehele jaar
Vos	<i>Vulpes vulpes</i>	Gehele jaar
Wezel	<i>Mustela nivalis</i>	Gehele jaar
Woelrat	<i>Arvicola amphibius</i>	Gehele jaar
Amfibieën		
Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>	Gehele jaar
Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>	Gehele jaar
Kleine watersalamander	<i>Lissotriton vulgaris</i>	Gehele jaar
Meerkikker	<i>Rana ridibunda</i>	Gehele jaar
Middelste groene kikker	<i>Rana esculenta</i>	Gehele jaar
Reptielen		
Hazelworm	<i>Anguis fragilis</i>	Juli, augustus en september
Levendbarende hagedis	<i>Zootoca vivipara</i>	15 augustus t/m 15 oktober

